

DEN NORSKE KIRKE
Prosten i Vest-Nedenes,
Postboks 29,
4791 Lillesand
Tlf. 37 26 81 81 Tlf. priv. 37 27 00 16
E-post: kaekrem@online.no

Lillesand 27.11.2003

dek 45

Kultur- og kirkelep. KI	
Saksnr. 03/385	Dato 28.11.03
Kode 540	Bch. KRS

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep, 0030 Oslo
tlf: 22 24 78 39 / faks: 22 24 95 50
E-post: postmottak@kkd.dep.no

Høring – tjenesteordning for proster og menighetsprester

Presteforeningen vil ventelig gjennom sine fora kunne gi tilstrekkelige synspunkter på tjenesteordningen for menighetsprester. Derfor vil jeg alt vesentlig her konsentrere med om merknader til tjenesteordningen for proster.

Undertegnede har følgende merknader for tjenesteordningen for proster:

- 1.1 Tjenesteordningen har en tydelig markering av prostens lederansvar. Dette kommer til uttrykk både i § 1, og gjentas i § 10 i tjenesteordning for menighetsprester. Soknepresten er leder for prestatjenesten i det enkelte sokn.
- 1.2 Uttrykket "bistår biskopen" bør presiseres. Prosten må få et ansvar for hele virksomheten. Å "bistå biskopen" kan presiseres til å omfatte tilsynsfunksjoner. Det ville være en fordel om dette kunne sies klart og tydelig. Faren er at vi får et uklart myndighetsområde der prostene vil hevde sin rett med bakgrunn i tilsynet, mens kirkevergene vil forsøke å nekte dem adgang i menighetene fordi de ikke er arbeidsgivere. For fremtiden ville det være en fordel om prosten kunne få arbeidsgiveransvar sammen med prostiråd / fellelsråd slik at de to linjene kunne føyes sammen.
- 2.1 § 2 knytter på en god måte embete og råd sammen i en felles forpliktelse.
- 2.2 Denne paragrafen burde også peke "nedover" i strukturen og gi prosten ansvar for utvikling av mål og strategier for prostiets prestatjeneste og den øvrige virksomhet i prostiet sammen med prostiråd og fellelsråd.
- 2.3 Prostiråd bør få status som et lovfestet organ. Det ville kunne bli en viktig felles arena for strategiarbeid og arbeid med felles visjoner, et viktig "lim" for bedre fellesskap og utnytting av de felles ressursene i prostiet.
- 3.1 § 3 Understreker og tydeliggjør arbeidsgiveransvaret. Dette er både viktig og nødvendig.
- 3.2 Det er uklart om prosten også er nærmeste overordnede for kapellanene. Alle prestene bør ha prosten som sin nærmeste overordnede. Soknepresten leder prestatjenesten i soknet. Dette må også bety at prosten har medarbeidersamtale med alle prestene i prostiet. Det er nå ulik praksis på dette, men det synes som et nesten entydig ønske fra prestene er at prosten har medarbeidersamtale med alle prestene.

- 4.1 § 4 gir prosten ansvar for utviklingen av etterutdanningen i prostiet. Dette er positivt.
- 4.2 Det burde suppleres med ansvar for godkjenning av arbeidsavtaler for prestene. Det som her er sagt om mål og planer, bør presiseres til å gjelde mål og planer på prostinivå.
- 5.1 Det er positivt av § 5 har inkludert at prosten skal holde seg orientert om de kirkelig ansattes arbeidsforhold. Dette krever et nært samarbeid med kirkeverge, og kan virke preventivt på utvikling av konflikter.
- 5.2 Etter min mening bør prosten ha sete i fellesrådene. Prosti og fellesråd burde samordnes til et felles område. I forhold til den funksjon prosten bør ha i kraft av tilsyn og ansvar for virksomheten, bør prostens ansvar her styrkes for at han kan ved en sterkere formell stilling vil kunne være orientert om forholdene i prostiet.
- 6.1 Det er viktig og nødvendig at prosten gjør menighetstjeneste, og ikke bare blir en administrator.
- 6.2 Med fordel kunne § 6 ta med at prosten i sin menighetstjeneste er lagt inn under soknepresten i det soknet han har menighetspresttjeneste.
- 6.3 Kirevergetjenesten bør sidestilles med de andre vigslende tjenestene. Prosten må stå i samme stilling overfor kirkevergen som han har overfor de andre vigslende medarbeiderne i prostiet.
- 7.1 Størrelsen på prostiene må være slik at prostene ikke får et urimelig stort arbeidsområde i forhold til de nye oppgavene som nå pålegges prostene.

Generelt virker det som tjenesteordningen for proster er godt mottatt i presteskaper. Jeg slutter meg til dette som min hovedkonklusjon. Det vil nå bli bedre tilrettelagt for en meningsfull ledelse av prestetjenesten. Det praktiske arbeidet med avvikling av fridager og permisjoner vil bli lettere. Periodiske ulikheter i tjenestebyrden vil også lettere kunne utjevnes, en stor fordel som de fleste vil dra nytte av.

§ 8 burde suppleres med hva det innebærer være biskopens faste vikar. Regler bør også utarbeides for prostens vikar. Dette er ikke tatt med i tjenesteordningen.

Boplikten er ikke tatt med i tjenesteordningen. En paragraf om dette burde tilføyes.

Som en generell kommentar til begge ordningene vil jeg tilføye:

Det må sørges for at vi ikke får to slags prester: De som er tilsatt etter gammel tjenesteordning, og de som er tilsatt etter ny tjenesteordning; - de som ikke kan pålegges tjeneste utenom eget prestegjeld, og de som kan disponeres i hele prostiet. Dette vil kunne føre til uholdbare kollegiale forhold og konflikter. Det er viktig at det gjøres noe med dette før tjenesteordningen for menighetsprester blir satt i verk. Det vanlige anhanget i utlysningstekstene av prestestillinger skulle kunne gi hjemmel for en ordning slik at alle fikk de samme vilkår.

Jeg vil også understreke at det er svært viktig at den merkantile funksjonen kan styrkes for prostene. Et supplement av 50% stilling som kontorhjelpe ved prostens kontor, vil være svært viktig for at nyprofileringen av prostetjenesten skal kunne fungere.

Jeg vil ta med her at en av sokneprestene har ytret sterke motforestillinger mot de nye tjenesteordningene. Han mener at den tradisjonelle lokale frihet nå trues av å bli invadert av oppsyn og veiledning utenfra av "spesialister" på gjennomreise. Han ser for seg at den lokale "ekspertise" med lokalkunnskapen overkjøres av de nye tjenesteordningene.

Generelt virker det imidlertid som tjenesteordningen for proster og menighetsprester er godt mottatt i det lokale presteskapet. Jeg slutter meg til dette som min egen hovedkonklusjon. Det vil nå bli bedre tilrettelagt for en meningsfull ledelse av prestedtjenesten. Avvikling av fridager og permisjoner vil bli lettere. Periodiske ulikheter i tjenestebyrden vil lettere kunne utjevnes, - en stor fordel som de fleste vil dra nytte av. I vårt prosti har vi med allmenn tilslutning praktisert en frivillig ordning der vi har erklært solidaritet med frivillig innsats for utjevning av urimelig skjevfordeling av arbeidsbyrden under ferieavviklingen. Dette har vært en god erfaring. Den nye tjenesteordningen for menighetsprester vil formalisere en ordning som vi slik lokalt har hatt gode erfaringer med.

Avsluttende kommentar:

Det er prisverdig at Departementet har tatt tak i tjenesteordningene for proster og menighetsprester med den positive hensikt å tilrettelegge for en bedre prestedtjeneste i menighetene i Den norske kirke. Vi skulle ha ønsket oss en noe lengre høringsfrist for på en forsvarlig måte å ha fått tid til en grundigere gjennomgang og intern drøfting av ordningene. Jeg håper likevel at de nye ordningene ved høringen kan bli justert, og enn mer bli et redskap for kreativ og godt arbeid i kirken.

Knut Aston Eikrem

Knut Aston Eikrem

prost

PS: Sendes som e-post. Ettersendes som brev.